

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 91/2012-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. V. B., T., zastúpenej Advokátskou kanceláriou G., s. r. o., M., konajúcou prostredníctvom advokáta JUDr. M. G., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 179/2011 a jeho rozsudkom zo 16. júna 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. V. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. decembra 2011 doručená sťažnosť MUDr. V. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 179/2011 a jeho rozsudkom zo 16. júna 2011.

2. Sťažovateľka uviedla, že bola rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 37/2008 z 15. marca 2011 zaviazaná zaplatiť navrhovateľovi S. sumu 17 433,87 € s príslušenstvom. Navrhovateľ si nárok uplatnil z dôvodu, že 24. januára 2006 bola motorovým vozidlom sťažovateľky spôsobená dopravná nehoda, pri ktorej zahynul vodič vozidla Ing. M. B.– manžel sťažovateľky. Pri tejto dopravnej nehode došlo k poškodeniu kamióna zn. S. V čase dopravnej nehody nebolo na motorové vozidlo sťažovateľky uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, preto S. poskytla z poistného garančného fondu poškodenému poistné plnenie. Následne bola táto suma poistného plnenia uplatnená voči sťažovateľke ako prevádzkovateľke motorového vozidla. Okresný súd dospel k záveru, že dopravná nehoda, pri ktorej škoda vznikla, bola spôsobená vodičom motorového vozidla, ktorého prevádzkovateľom bola sťažovateľka. Túto skutočnosť si okresný súd osvojil z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Okresného dopravného inšpektorátu Martin (ďalej len „dopravný inšpektorát“) ČVS : ORP-9/DI-MT-2006 z 24. augusta 2006, v ktorom bol za vinníka dopravnej nehody označený manžel sťažovateľky. Sťažovateľke preto bola rozsudkom z 15. marca 2011 uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi poskytnuté poistné plnenie s príslušenstvom. Proti rozsudku okresného súdu z 15. marca 2011 podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom namietala predovšetkým nedostatočné dokazovanie v otázke vinníka dopravnej nehody. Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 Co 179/2011 zo 16. júna 2011, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu z 15. marca 2011 v časti výroku o povinnosti sťažovateľky zaplatiť požadované poistné plnenie a zrušil vo výroku o trovách konania. V ostatných častiach ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

3. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka nesúhlasí predovšetkým s posúdením otázky zavinenia dopravnej nehody, pri ktorej došlo ku vzniku škody. Uviedla, že už v konaní na okresnom súde navrhovala vykonanie revízneho znaleckého posudku

a rekonštrukciu dopravnej nehody, pretože podľa jej názoru dopravnú nehodu spôsobil vodič kamióna zn. S. tým, že išiel plne v protismere.

Týmto podľa sťažovateľky došlo k porušeniu jej práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru, lebo konajúce súdy odmietli vykonať dôkaz, ktorý mal spoľahlivo určiť mieru zavinenia, resp. úplné zavinenie dopravnej nehody, pri ktorej bola spôsobená škoda.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti takýmto nálezom:
„1. Porušovateľ v konaní 9Co 179/2011 porušil právo sťažovateľky, zaručené - čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojitosti s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR na spravodlivé prejednanie veci.

2. V zmysle § 56 ods. 2 zák. 38/93 Z. z. rozsudok porušovateľa 9 Co 179/2011 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľka si uplatňuje náklady právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci, právny zástupca je platiteľom DPH.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

7. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 179/2011 a jeho rozsudkom zo 16. júna 2011 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). K porušeniu týchto práv malo dôjsť tým, že krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu o vinníkovi dopravnej nehody, a preto nepovažoval za potrebné vykonať o tejto otázke ďalšie dokazovanie.

8. Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto

postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Vychádzajúc z uvedených kritérií preskúmal ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu. Ústavný súd nezistil v rozsudku krajského súdu žiadne skutočnosti, ktoré by poukazovali na to, že by sa krajský súd nedôsledne zaoberal argumentáciou sťažovateľky alebo preskúmaním rozsudku okresného súdu z 15. marca 2011. Krajský súd zrozumiteľne a zároveň právne korektne odôvodnil, prečo sa stotožnil so záverom okresného súdu o príčine dopravnej nehody, s čím predovšetkým sťažovateľka prejavila nespokojnosť. Krajský súd, ako aj okresný súd pri posúdení tejto otázky vychádzali zo záverov uznesenia dopravného inšpektorátu z 24. augusta 2006. Vo vyšetrení tejto dopravnej nehody neboli zistené žiadne nedostatky ani Krajskou prokuratúrou v Žiline, ktorá preskúmala postup dozorujúceho prokurátora, ako aj predchádzajúce konanie na základe opakovaného podnetu sťažovateľky, ktorý bol odložený. Krajský súd preto logicky dospel k záveru, že príčiny dopravnej nehody vrátane jej zavinenia boli dostatočne zistené, a preto túto otázku nebolo potrebné opätovne objasňovať ďalším dokazovaním, ktorého sa domáhala sťažovateľka. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu v dokazovaní vykonanom súdom prvého stupňa. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

9. Ústavný súd sa v záujme presvedčivosti rozhodnutia osobitne zamerlal na námietku sťažovateľky, že konajúce súdy odmietli vykonať ňou navrhnuté dôkazy na zistenie vinníka dopravnej nehody. V tejto súvislosti ústavný súd už judikoval, že ústava neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (porovnaj I. ÚS 52/03, III. ÚS 61/06). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre vyvodzuje záver, že súd nie je povinný za každých okolností vykonať všetky dôkazy, ktoré strana navrhne. Prípustnosť dôkazov nie je dohovorom regulovaná a ide o otázku, ktorú upravuje predovšetkým vnútroštátne právo. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania je otázka, ktorú posudzujú predovšetkým vnútroštátne orgány (rozhodnutie Engel c. Holandsko z 8. júna 1976, § 91, podobne Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45). Krajský súd dospel po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu z 15. marca 2011 k názoru, že príčiny dopravnej nehody boli dostatočným spôsobom preskúmané v trestnom konaní vedenom dopravným inšpektorátom pod ČVS: ORP-9/DI-MT-2006, a preto postupoval okresný súd správne, keď vychádzal z tam vykonaného dokazovania. Nepovažoval preto za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré sťažovateľka navrhovala.

10. Ústavný súd nezistil v postupe a v napadnutom rozsudku krajského súdu žiadnu možnosť porušenia práv sťažovateľky, ktorých ochrany sa sťažovateľka domáhala. Ústavný súd preto odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

11. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. februára 2012